

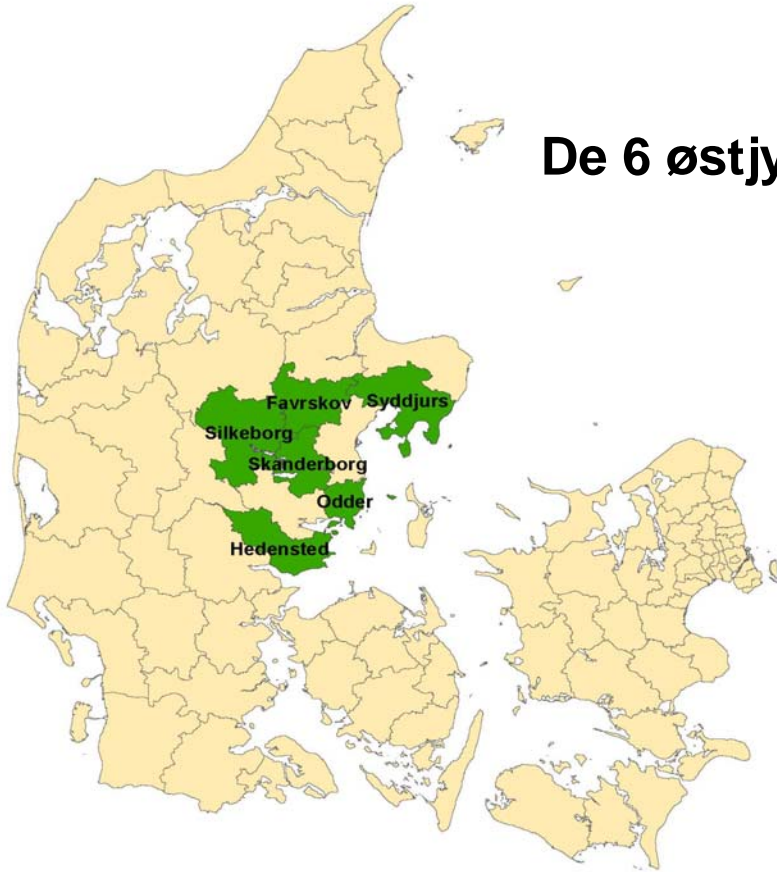
Østjysk rapport om udligning og tilskud

Seminar om udligning den 26. April 2010

Job og Økonomidirektør
Asbjørn Friis Jensen, Favrskov

De 6 østjyske kommuner

1:1.750.000

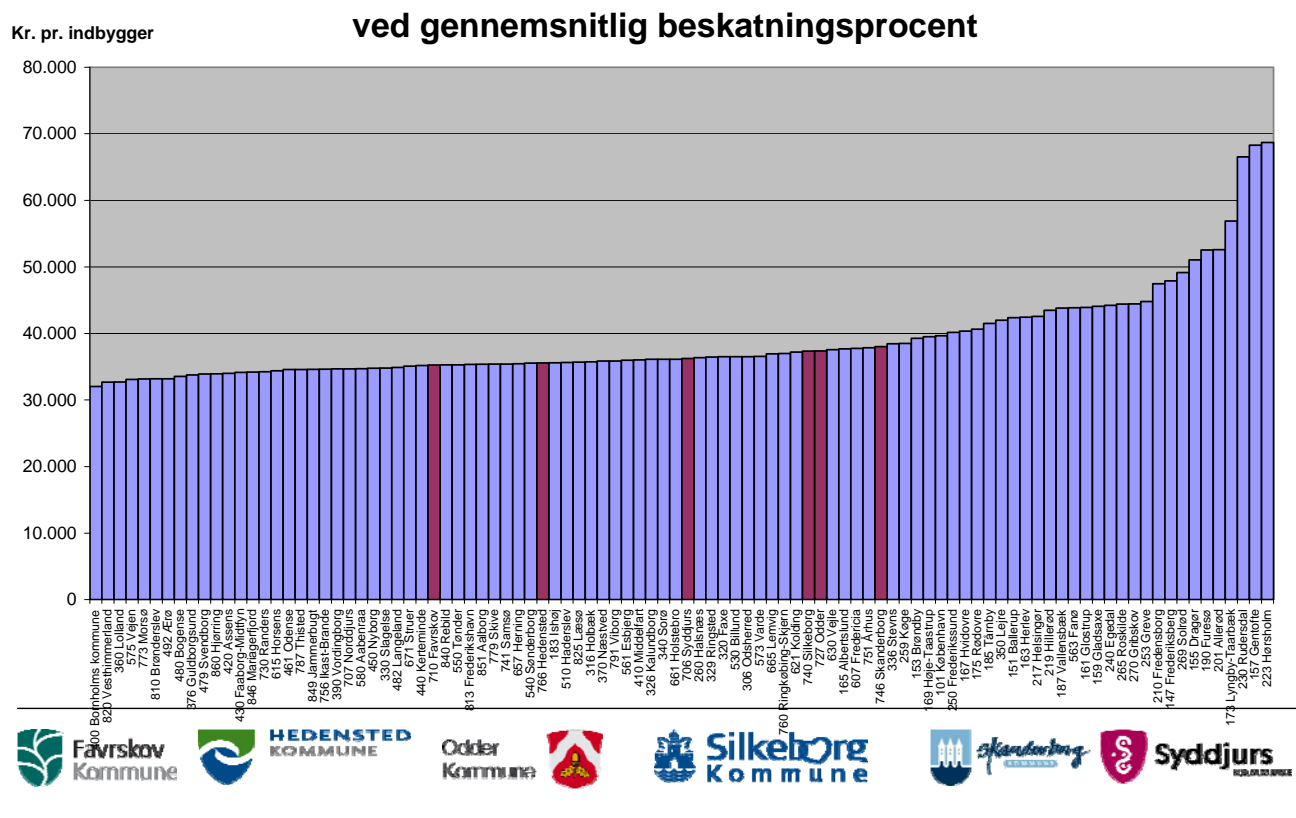
Disposition for indlæg:

1. De 6 østjyske kommuners økonomiske udgangspunkt
2. Udligning vægter ældres og børns behov lavere end bysociale behov
3. Socioøkonomisk udgiftsbehov er beregnet upræcist

Advarsel: Risiko for selvopfyldende analyser

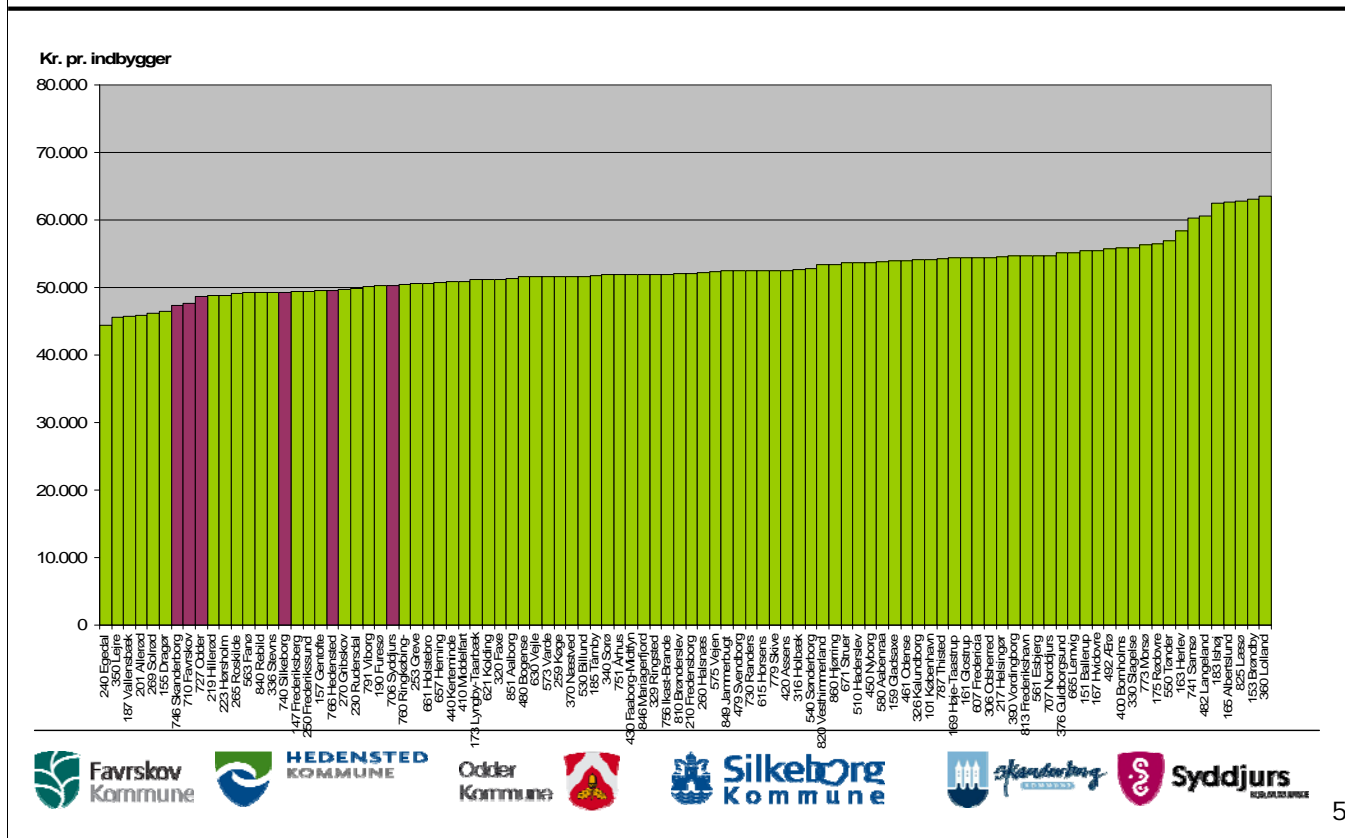
Statsgaranteret skat 2010

Ved gennemsnitlig beskatningsprocent og statsgaranteret udskrivningsgrundlag vil de 6 kommuner ifølge ministeriets beregning modtage skatteindtægter, som ligger pænt nok i forhold til øvrige kommuner.

Kommunerne er sorteret fra laveste beskatningsgrundlag til højeste beskatningsgrundlag. Bornholms kommune har det laveste beskatningsgrundlag og Hørsholm har det højeste.

Udgiftsbehov 2010

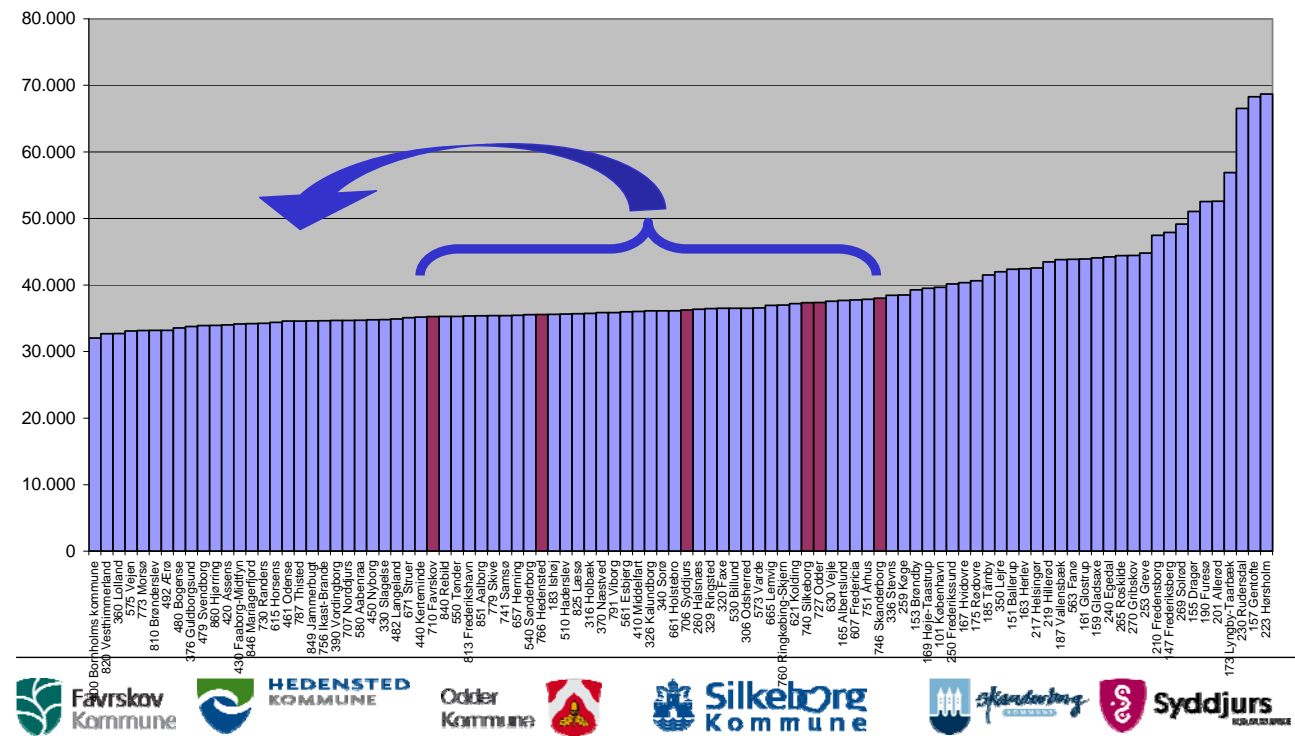
Ministeriet har beregnet de 6 østjyske kommuners udgiftsbehov til at ligge forholdsvist lavt, uden dog at være de allerlaveste.

Når vi sorterer kommunerne efter udgiftsbehov, ligger Egedal med det laveste behov og Lolland med det højeste behov.

Med middel beskatningsgrundlag og forholdsvis lave udgiftsbehov, skulle man forvente, at vi havde rimeligt gode økonomiske vilkår.

Forventet skat og udligning

Kr. pr. indbygger

Men så kommer vi til udligningen

Vi lægger indtægterne fra indtægterne fra generelle tilskud sammen med de garanterede skatter.

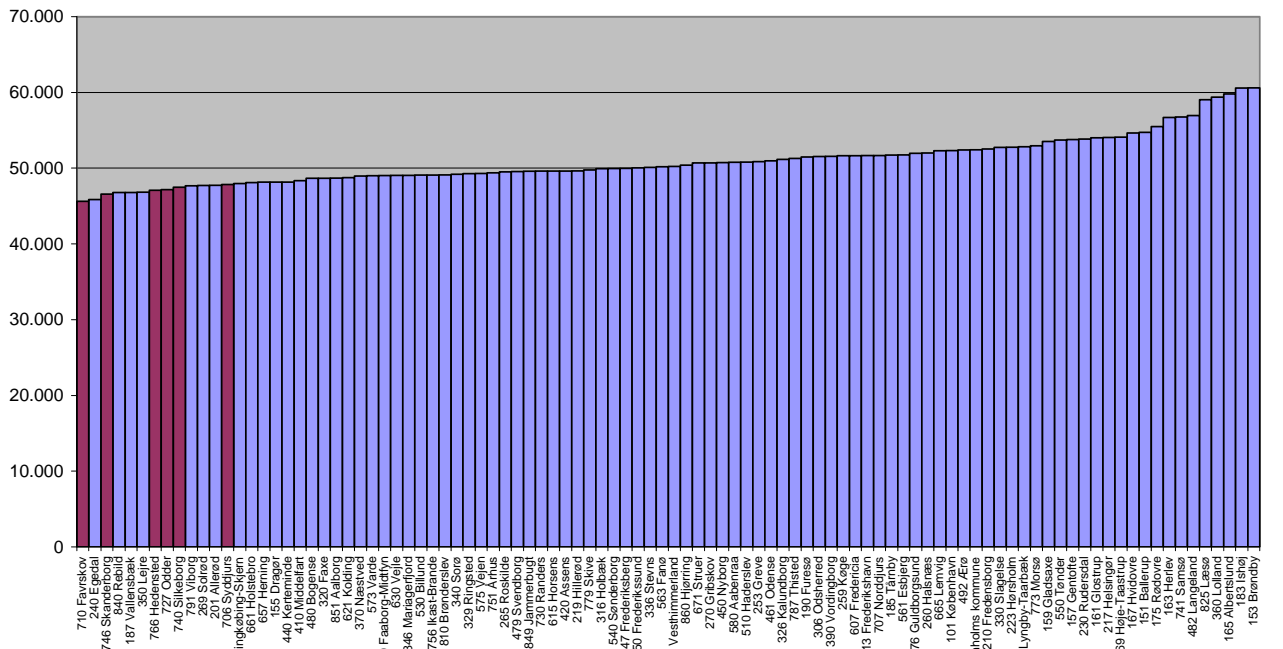
Fordi vi har de forholdsvis lave udgiftsbehov, må vi forvente, at modtage mindre i tilskud og udligning end de fleste andre andre.

Der er ikke 100 % udligning, så vi ville forvente, at rykke lidt over mod venstre, så vores indtægter inklusiv udligning kom til at ligge lidt under middel

- uden at vi bliver placeret lavere end i forhold til udgiftsbehov.

Faktisk skat og udligning

Kr. pr. indbygger

Men, sådan er virkeligheden slet ikke.

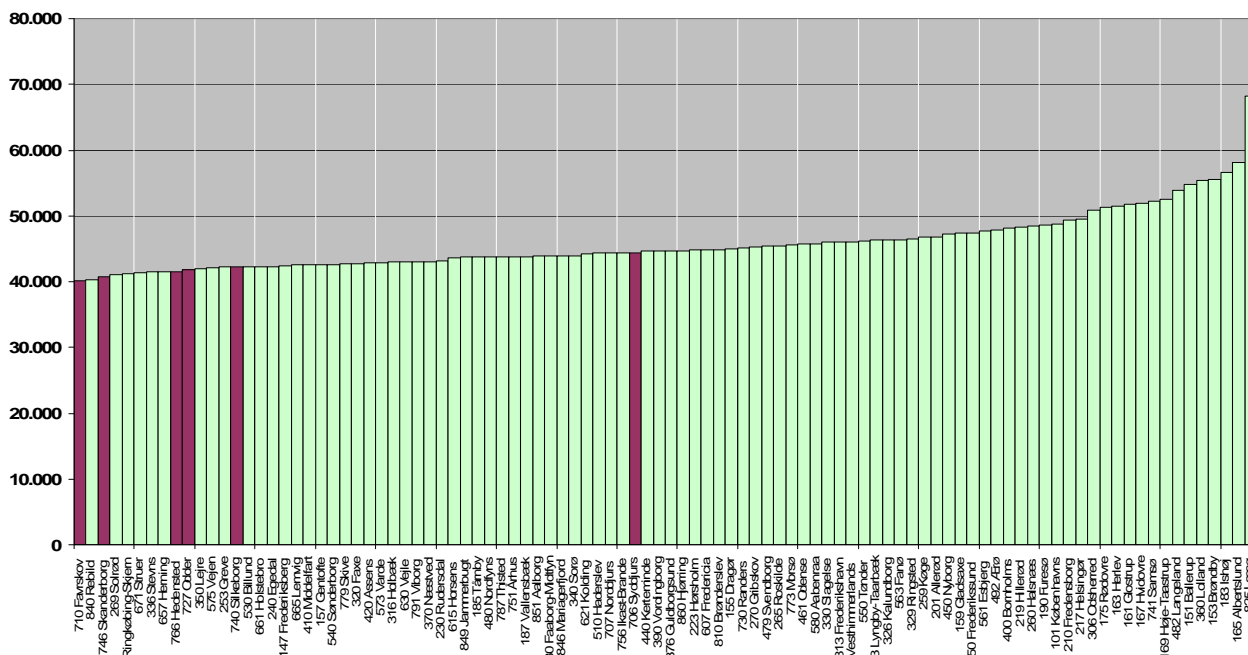
Når vi sorterer kommunerne efter garanterede skatter og generelle tilskud, rykker vi ikke bare lidt til venstre. Vi rykker helt over til venstre

Vi lander med landets laveste og 3. laveste indtægter fra skatter og generelle tilskud.

Årsagen hertil er den måde udligningssystemet fungerer og som satte os i gang med vores undersøgelser.

Lave nettodriftsudgifter

Udgifter i pct. afv. fra gns.

Konsekvensen af at have de laveste indtægter er naturligvis, at vi også er nødt til at have de laveste udgifter.

Det ses - ikke overraskende - at vore kommuner har nogle af landets laveste udgifter pr. indbygger i regnskab 2008.

Favrskov havde landets laveste driftsudgifter, godt 12 % under landsgennemsnittet.

Skanderborg havde landets 3. laveste driftsudgifter, godt 10 % under landsgennemsnittet.

4 af de 6 kommuner blandt de 10 laveste.

Silkeborg er 14. laveste.

Syddjurs ligger midt i feltet, men dog nogle procent under landsgennemsnittet.

Udligningen giver ulige vilkår

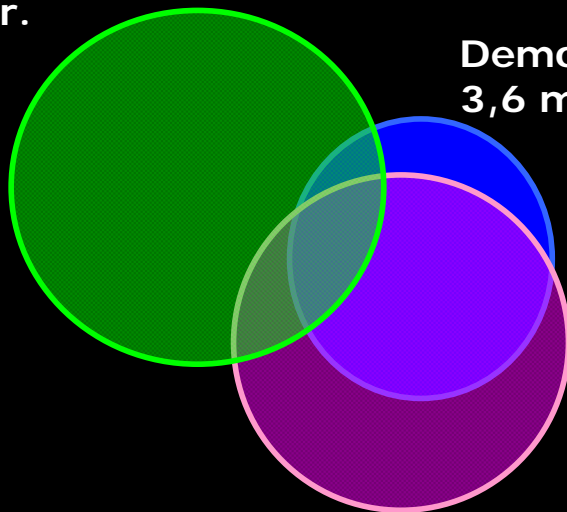
- De 6 østjyske kommuner har ikke mulighed for at give samme service til børn og ældre, som andre kommuner
- Stigende krav fra Folketinget om ensartet service

Sådan påvirkes udligningen

Beskatningsgrundlag:
8,1 mia. kr.

Demografisk udgiftsbehov:
3,6 mia. kr.

Socioøkonomisk udgiftsbehov:
6,2 mia. kr.

Tilskud og udligning er noget af en "Black box", som vi i de mindre kommuner tidligere havde vanskeligt ved at gennemskue og stille kvalificerede krav til. Nu er vi begyndt, at kikke ind i den sorte kasse.

Udligning og tilskud beregnes ud fra de strukturelle underskud, dvs. beskatningsgrundlag, demografisk udgiftsbehov og socioøkonomisk udgiftsbehov.

Størrelsen på det samlede udgiftsbehov fremgår af tilskudsmeddelelsen, i 2009 udgjorde det eksempelvis 276 mia. kr. Heraf udgjorde det socioøkonomiske udgiftsbehov 84 mia. kr. og det demografiske udgiftsbehov udgjorde 192 mia. kr., altså langt større.

De tal er interessante i forhandlingen med KL.

Men når vi snakker udligning, er det interessante, hvor mange udligningskroner, der flyttes. (i alle 3 udligningsordninger)

Forskelle i beskatningsgrundlag har størst betydning for udligningen – det flytter 8,1 mia. kr.

Socialt betinget udgiftsbehov har næsten lige så stor betydning – det flytter 6,2 mia. kr.

Men selv om det aldersbetingede udgiftsbehov udgør ca. 70% af det samlede udgiftsbehov, så flytter det kun 3,6 mia. kr. fordi variationen heri er langt mindre end i det socioøkonomiske udgiftsbehov.

Man kan ikke lægge tallene sammen, for pengene bliver flyttet frem og tilbage.

F.eks. Modvirker det socialt betingede og det aldersbetingede udgiftsbehov i nogen grad hinanden. Tilsammen flytter de kun 4,4 mia. kr. (cirklerne overlapper hinanden)

Teknisk note:

Tallene er beregnet i en tilskudsberegningsmodel ved marginalt at indsætte landsgennemsnitlige værdier for beskatningsgrundlag, aldersfordeling og fordeling af sociale kriterier og giver herved et rimeligt indtryk af størrelsesordenene.

Disposition for indlæg:

1. De 6 østjyske kommuners økonomiske udgangspunkt
2. Udligning vægter ældres og børns behov lavere end bysociale behov
3. Socioøkonomisk udgiftsbehov er beregnet upræcist

Advarsel: Risiko for selvopfyldende analyser

HEDENSTED
KOMMUNE

Odder
Kommune

Silkeborg
Kommune

Skanderborg
Kommune

Syddjurs
Kommune

11

Der er blevet argumenteret for, at man ikke kan sammenligne de sociale udgifter med det socioøkonomiske udgiftsbehov isoleret set. At man skal se på det samlede udgiftsbehov.

Vi anerkender ikke dette synspunkt. Men vi anerkender, at sammenligning er vanskelig at foretage præcist.

Det vender vi tilbage til.

Men først ser vi på sammenhængen mellem de samlede udgifter og de samlede udgiftsbehov.

De 2 udgiftsbehov

12

Som udgangspunkt indgår alle udgifter i beregningen af det demografiske udgiftsbehov – også de sociale udgiftsområder og anlæg.

Det demografiske udgiftsbehov dæmpes herefter til ca. 70 %, for at reservere ca. 30 % til socioøkonomisk udgiftsbehov

Derfor kan man ikke sætte lighedstegn mellem socialområdet og socioøkonomisk udgiftsbehov, eller mellem normalområdet og demografiske udgiftsbehov.

Ingen begrundelse for vægtning

- Men vægtene 70 % og 30 % er valgt uden faglig begrundelse

og konsekvensen er:

- At udligningen af de demografiske behov reduceres til 70%

13

Beregningen af det demografiske udgiftsbehov ved ca. 70 % af de gennemsnitlige udgifter pr. indbygger i forskellige aldersklasser, medfører at kommuner med mange børn og ældre, bliver underkompenseret, medens kommuner med mange i den erhvervsaktive alder bliver overkompenseret.

Lad os tage et almindeligt kendt flyttemønster som eksempel: Unge rejser fra landkommuner til storbykommuner for at få uddannelse. Efter uddannelse bosætter de sig ofte i omegnskommunerne.

Landkommunen mister unge mennesker og får dermed høj ældreandel (ugunstig forsørgerbrøk). Gennemsnitsudgiften pr. indbygger stiger, men kun 70 % heraf medregnes som udgiftsbehov. Altså bliver landkommunen underkompenseret.

Storbykommunen får flere indbyggere og dermed lavere gennemsnitsudgifter pr. indbygger, men udgiftsbehovet sænkes kun med 70 % heraf. Storbykommunen overkompenseres.

Nogle år senere flytter den færdiguddannede til en omegnskommune og får familie med børn. Merudgifter til børnene medregnes kun med 70 %, så det giver underkompensation for omegnskommunen.

Storbyernes gunstige forsørgerbrøk (få personer i dyre aldersgrupper) er altså ikke alene gunstig i forhold til skatter og udgifter, men oveni købet også attraktiv udligningsmæssigt.

Løsning af vægtningen

Enten

- Demografisk udgiftsbehov indregnes med 100% og socialt betingede tillæg/fradrag, tager hensyn til forskelle i social tyngde.

Eller

- Man finder den vægtning, der giver den bedste sammenhæng mellem samlede udgiftsbehov og faktiske udgifter.

Bedste vægtning

Bestemmes ved regressionsanalyse:

En kommunes udgifter =

- a^* Demografiske udgiftsbehov
- + b^* Socioøkonomiske udgiftsbehov
- + c^* Ressourcepres
- + En uforklaret restafvigelse

Hvis nuværende vægtning er bedst mulige, er $a = b$

15

Når man laver den viste regressionsanalyse, bliver a og b ikke identiske og lig med 1

Det demografiske udgiftsbehov får en koefficient på 1,1 og det socioøkonomiske får en koefficient på 0,8, når man anvender udgiftsbehovene med den vægtning, som de har i 2008.

Det viser, at det demografiske udgiftsbehov burde vægte højere og det socioøkonomiske udgiftsbehov burde vægte lavere.

Hvis man prøver en hel masse gange med forskellige vægtning af de to udgiftsbehov, finder man ud af, at de to udgiftsbehov tilsammen passer bedst med de faktiske udgifter, hvis det socioøkonomiske udgiftsbehov i 2008 var vægtet med 25,5 % og altså ikke med de 30,25 %, som var gældende i 2008.

Forskellen er signifikant.

Teknisk note:

Ressourcepresset er udtrykt ved det beregnede strukturelle underskud ifølge ministeriet fratrukket **samtlige** finansieringsindtægter og omregnet til afvigelse fra gennemsnittet.

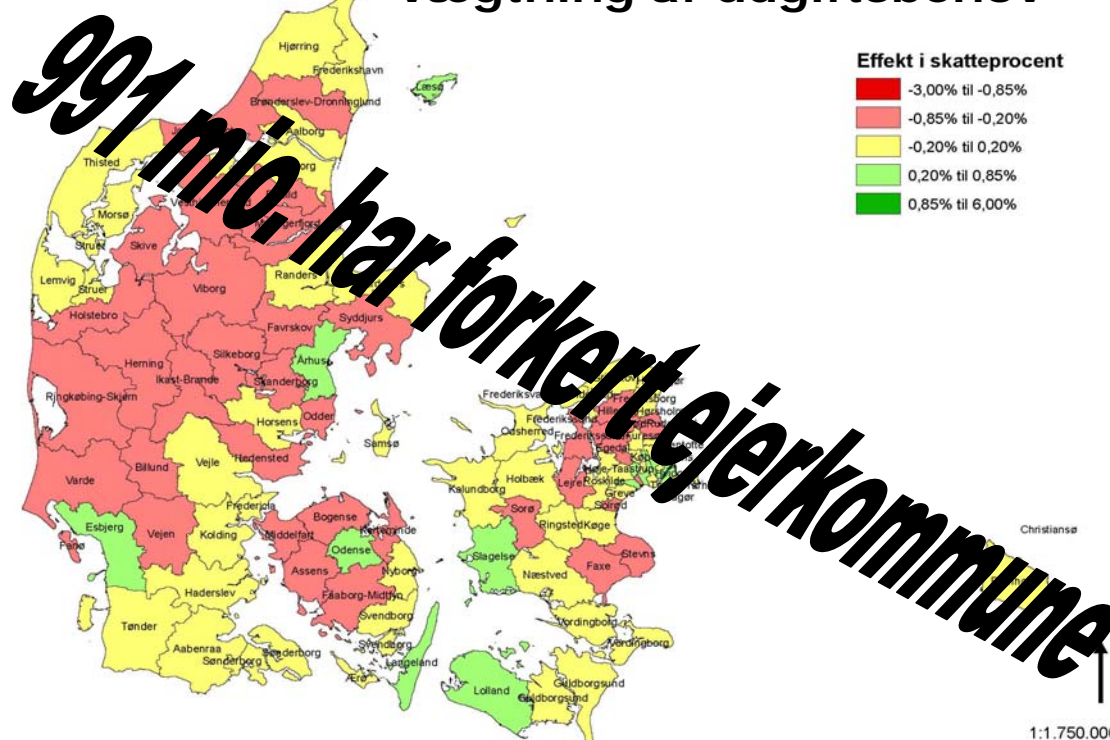
I det omfang, en kommunes udgiftsniveau f.eks. er større end det samlede udgiftsbehov, er vi i denne sammenhæng ligeglade med, om kommunen finansierer det højere udgiftsniveau gennem et højere beskatningsgrundlag, højere skatteprocent, dækningsafgift eller andre finansieringskilder.

Resultat og forudsætning

- Bedste sammenhæng mellem udgiftsbehov og faktiske udgifter er i 2008:
 - 25,5 % socioøkonomisk udgiftsbehov og
 - 74,5% demografisk udgiftsbehov
- Beregningen er foretaget ud fra nuværende beregning af demografisk udgiftsbehov og socioøkonomisk udgiftsbehov.
 - Ved ændret/mere præcist socioøkonomisk udgiftsbehov, kan den optimale vægtning blive påvirket.

Tab og gevinst ved nuværende vægtning af udgiftsbehov

Disposition for indlæg:

1. De 6 østjyske kommuners økonomiske udgangspunkt
2. Udligning vægter ældres og børns behov lavere end bysociale behov
3. Socioøkonomisk udgiftsbehov er beregnet upræcist

Advarsel: Risiko for selvopfyldende analyser

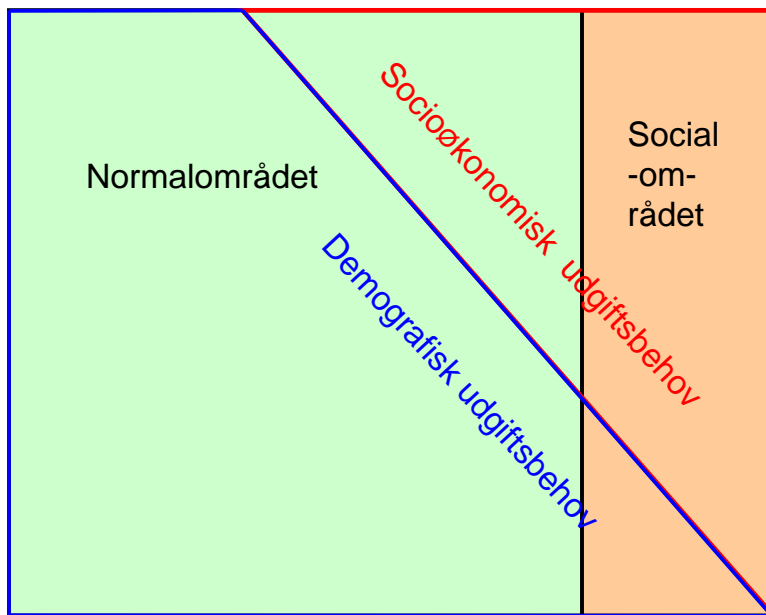

18

Selv om det er hævdet, at man ikke kan sammenligne socioøkonomisk udgiftsbehov med faktiske socialudgifter isoleret set, har vi alligevel valgt at gøre det.

Vi har forsøgt at forholde os til faldgruberne.

Kontoplan og udgiftsbehov

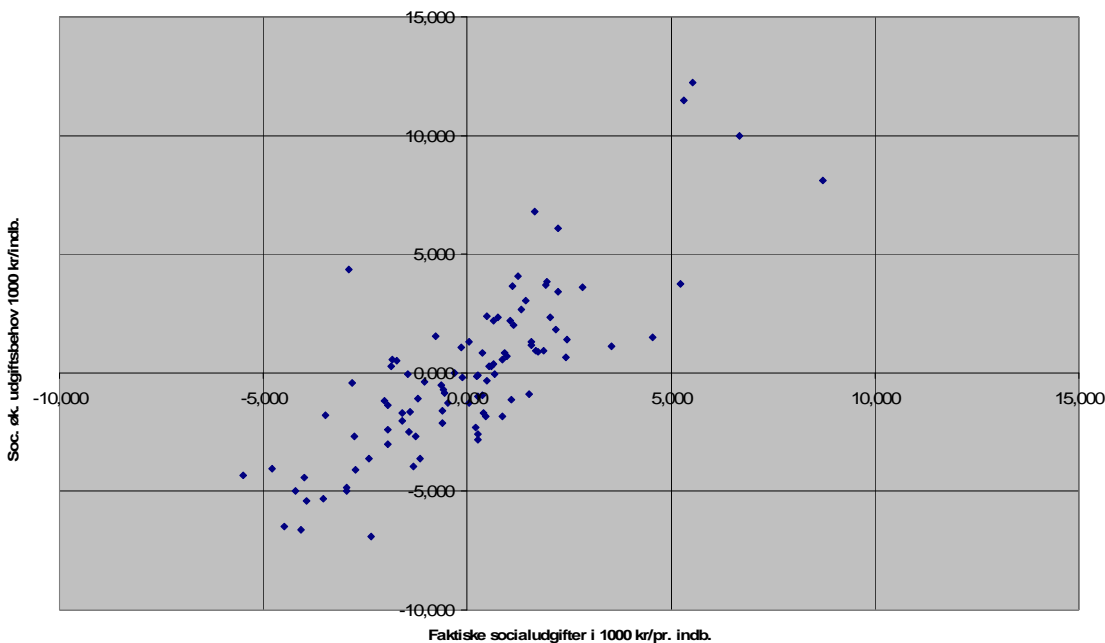
19

De samlede udgifter kan ud fra kontoplanen opdeles i socialområdet og resten, her kaldt normalområdet

Udregningen af udgiftsbehovet var opdelt i demografisk udgiftsbehov og socioøkonomisk udgiftsbehov.

Selv om det socioøkonomiske udgiftsbehov ikke præcist skal dække de sociale udgifter og det demografiske udgiftsbehov ikke skal dække de øvrige normaludgifter, så nærmer de to afgrænsninger sig dog til hinanden, så meget at

Socialt betingede udgifter på normalområdet er indregnet

21

Her er lavet næsten samme sammenligning, bortset fra nogle rent tekniske afvigelse, idet ovenstående graf er opgjort som afvigelser fra landsgennemsnittet og akserne vender om, men det vigtige er, at vi har en lidt anden opfattelse af resultatet.

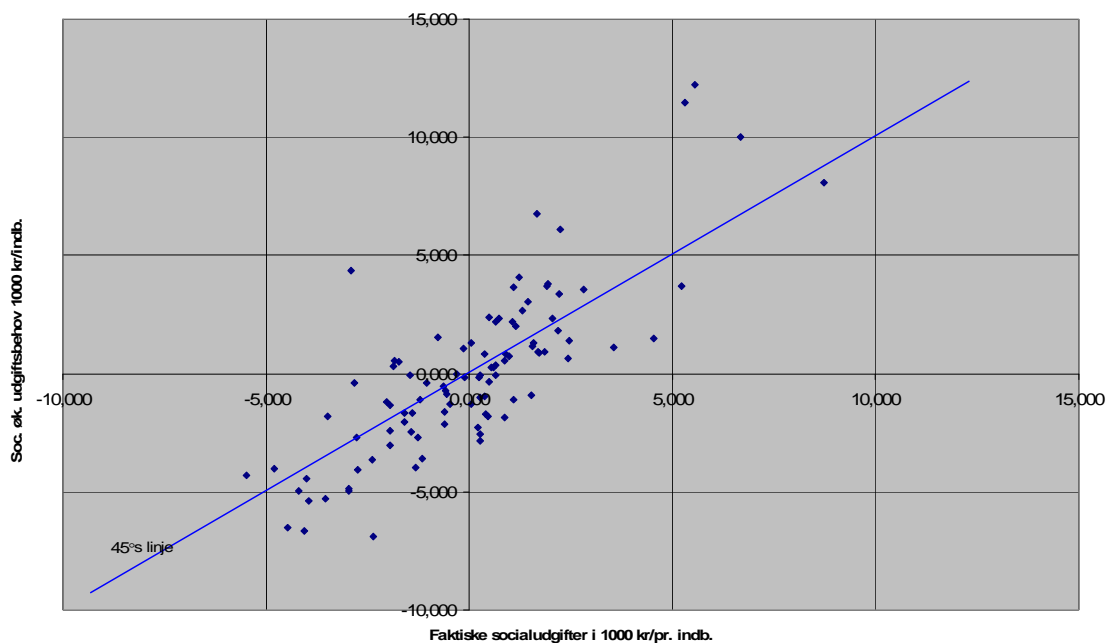
Ligesom Finansieringsudvalget kan der konstateres en sammenhæng. Men der er ikke tale om en imponerende pæn sammenhæng.

Vi interesserer os for, hvor meget det betyder, at den ikke er helt så god, som man kunne ønske sig.

For os at se, er den god for nogle kommuner, men for andre kommuner er den altså ikke god.

Den koster dem faktisk rigtig mange penge.

Socialt betingede udgifter på normalområdet er indregnet

22

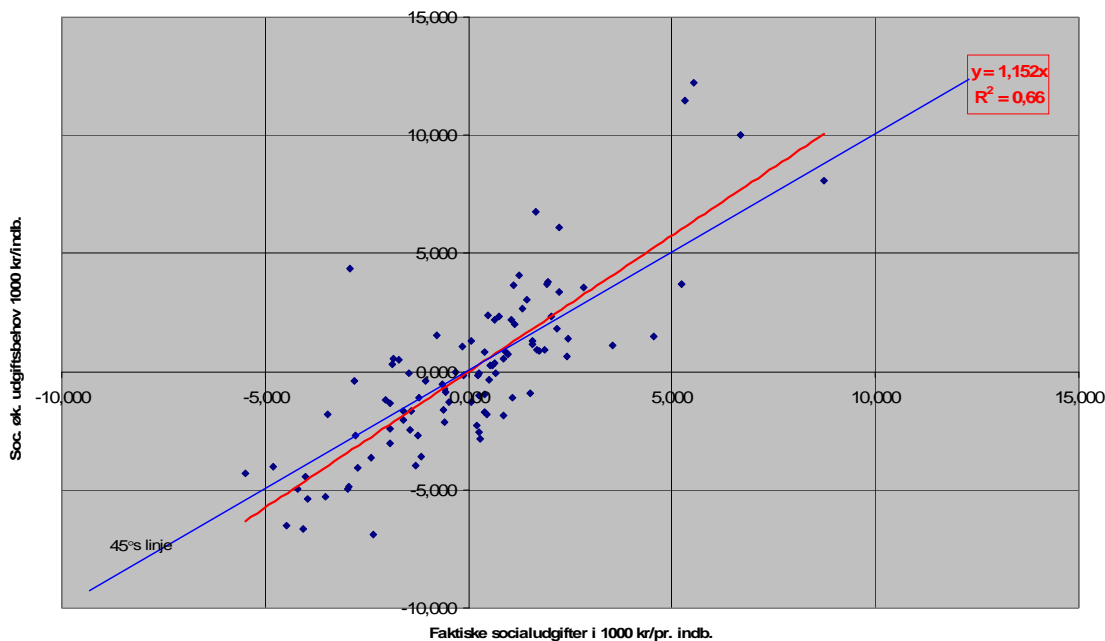
Hvis det sociale udgiftsbehov skulle være præcist svarende til de faktiske socialudgifter, så skulle punkterne have ligget præcist på den blå linje.

Det gør de ikke. Og det skal de heller ikke.

Det socioøkonomiske udgiftsbehov skal nemlig også indregne udgiftsbehov til dækning af, at det er dyrere at drive børnehaver og folkeskoler osv. i socialt belastede kommuner.

Derfor skal det socioøkonomiske udgiftsbehov være større end de faktiske udgifter i kommuner med store socialudgifter og mindre end de faktiske udgifter i kommuner med små socialudgifter.

Socialt betingede udgifter på normalområdet er indregnet

23

Og sådan er den faktiske sammenhæng i 2008 da også

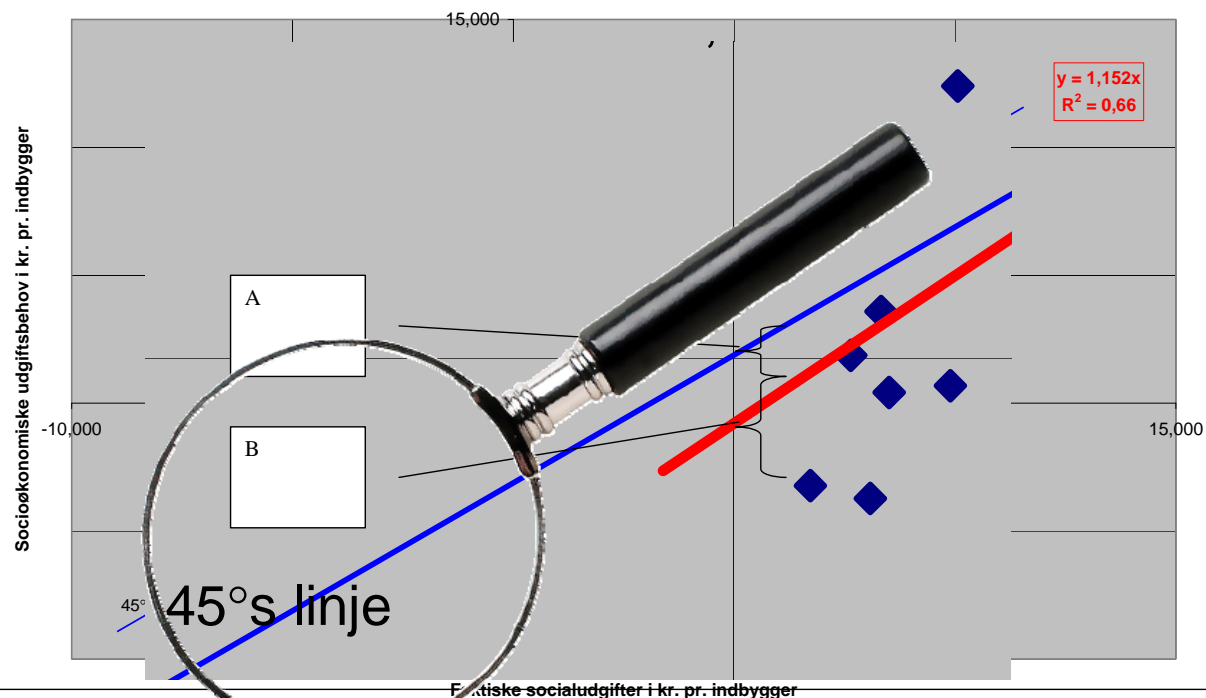
Når vi lægger den bedste tendenslinje ind i forhold til punkterne, ses at hver gang de faktiske socialudgifter bliver 1000 kr. større pr. indbygger, så bliver det socioøkonomiske udgiftsbehov 1.152 kr. større pr. indbygger. Det gælder i hvert fald gennemsnitligt i 2008.

Vi har i vores rapport også undersøgt udgifterne på normalområdet. Vi fandt, at når en kommune bruger 1000 kr. pr. indbygger mere på socialudgifter, bruger den samtidig 161 kr. pr. indbygger mere på normaludgifterne som gennemsnitstal.

Om tallet skal være 152 eller 161 kr. indbygger, må finansieringsudvalget kikke videre på.

Men indtil videre stiller vi os tilfreds med, at ministeriet i sin beregning af udgiftsbehov nogenlunde præcist tager hensyn til de socialt betingede udgifter, som kommunerne har på normalområdet.

Forstørret udsnit

24

Nu tager vi lige luppen frem.

Vi er ikke interesseret i forskellen mellem den røde og den blå linje. Den forskel skyldes jo de socialt betingede udgifter på normalområdet, som vi anerkender.

Vi er interesseret i forskellen mellem punkterne og den røde tendenslinje.

Hvis et punkt ligger over den røde tendenslinje, er udgiftsbehovet beregnet højere end kommunens socialt betingede udgifter - af en eller anden grund.

Hvis et punkt ligger under den røde tendenslinje, er udgiftsbehovet beregnet lavere end kommunens socialt betingede udgifter - af en eller anden grund.

Fokus for analyse

- OK, at socialt betingede udgifter på socialområdet og udenfor socialområdet tilgodeses i det omfang analyser viser det er relevant.
- Fokus på manglende præcision altså forskellen mellem socialt betingede udgifter og det socioøkonomiske udgiftsbehov
- Hvor betydelig er forskellen, hvad er årsagen og kan den manglende præcision minimeres.

HEDENSTED
KOMMUNE

Odder
Kommune

Silkeborg
Kommune

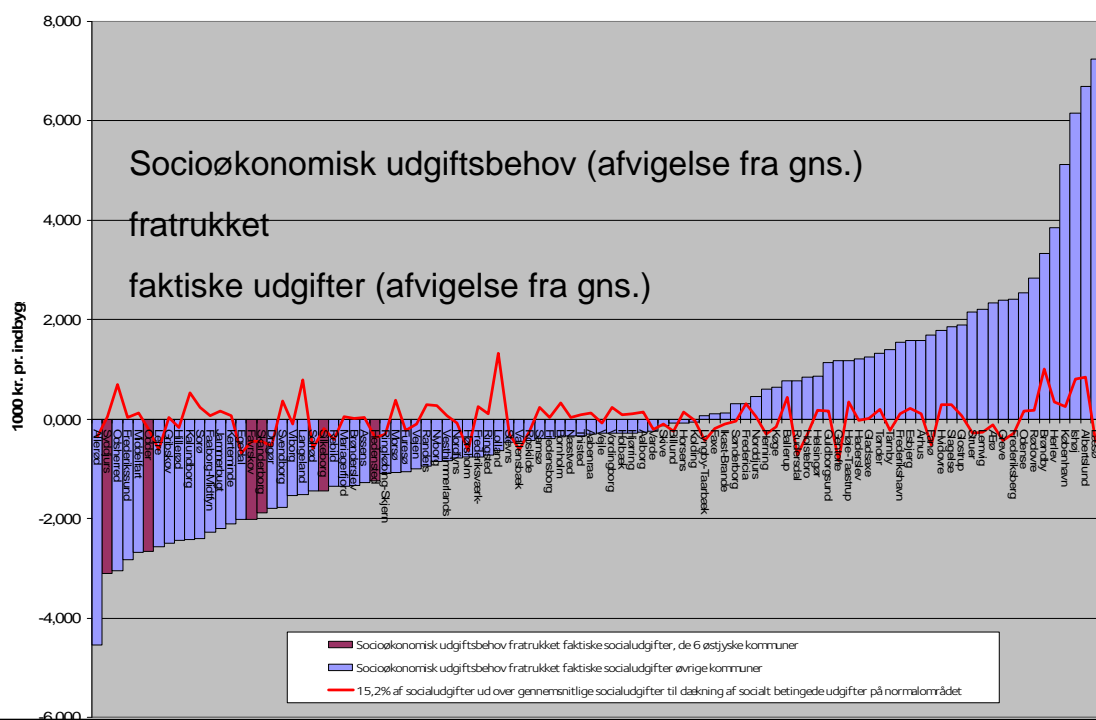

Skanderborg
Kommune

Syddjurs
Kommune

Forskellen ml. faktiske udgifter og de socioøkonomiske udgiftsbehov

26

Her viser vi forskellene mellem punkterne og den blå linje fra sidste graf. Forskellene mellem socioøkonomisk udgiftsbehov og faktiske socialudgifter er nu vist som søjler, altså uden hensyn til socialt betingede udgifter på normalområdet, idet vi har sorteret kommunerne efter, hvor langt de ligger fra den blå linje.

Yderst til venstre er kommuner, som har over 3.000 kr. mere i socialudgifter end det beregnede udgiftsbehov. I højre side kommuner, som har op til 7.000 kr. større udgiftsbehov end deres faktiske socialudgifter.

Den del, som kan forklares ved, socialt betingede udgifter på normalområdet er vist med den røde linje (det er de 152 kr. til normaludgifter for hver pr. 1000 kr. i socialudgifter)

Det betyder altså eksempelvis, at kommuner med højere socialudgifter end gennemsnittet, har den røde kurve liggende over x-aksen.

De 15,2 % kan på ingen måde forklare forskellen. Og det kan den heller ikke, selv om procenten gøres større. Ikke engang, selv om man så troede, procenten skulle være dobbelt så stor.

Det hjælper heller ikke, hvis man beregner virkningen på normaludgifterne ud fra de socialudgifter, som i særlig grad kan tænkes at give anledning til højere normaludgifter. Vi har forsøgt, ud fra udgifter til udsatte børn og unge. Heller ikke beregnet på den måde forklares forskellene.

Der skal selvfølgelig tages hensyn til de socialt betingede udgifter på normalområdet. Men de forklarer kun en lille del af forskellen mellem socialudgifter og socioøkonomisk udgiftsbehov.

Forskelle mellem socialudgifter og socialt betingede udgiftsbehov

Mulige forklaringer:

0. Socialt afledte udgifter på normalområdet

1. Politisk prioritering

2. Forskelle i effektivitet

3. Manglende præcision

Vi tager højde for pkt. 0

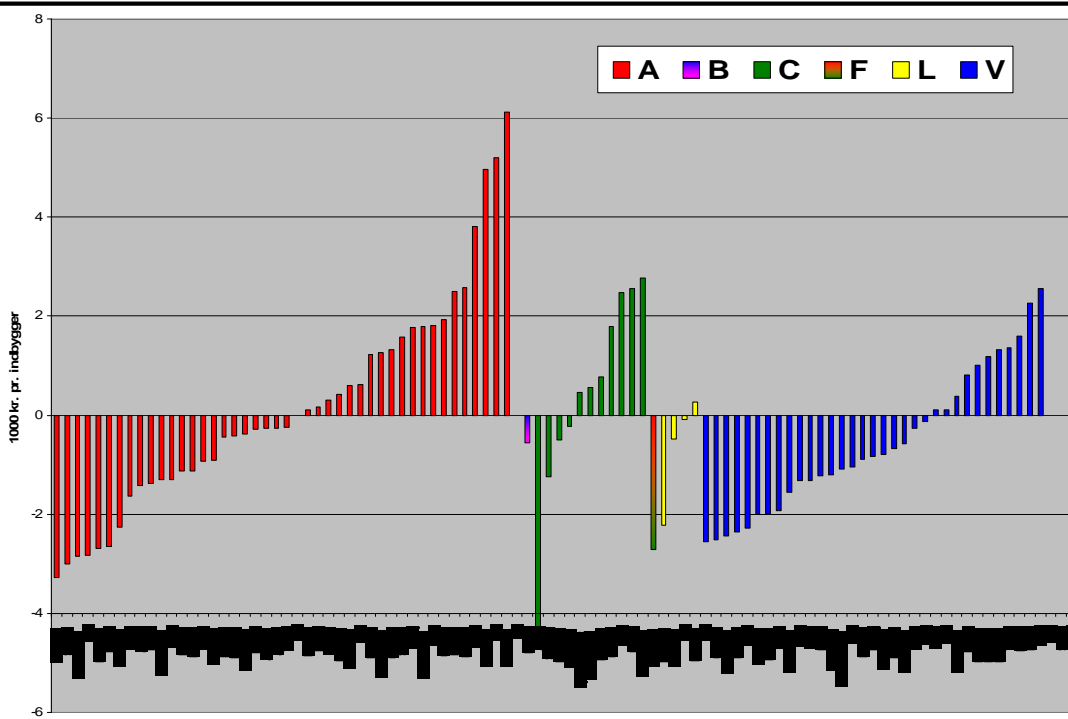
27

Vi er enige i den første forklaring, 0, som vi derfor tager højde for.

Nu kigger vi så på de andre mulige forklaringer.

Først ser på vi politisk prioritering

Borgmesterparti og præcision

28

Figuren viser, hvordan den manglende præcision fordeler sig på kommunerne, sorteret efter borgmesterens partifarve.

Det fremgår, at kendskab til borgmesterens partifarve ikke giver gode muligheder for at forudsige den manglende præcision.

Det tyder altså ikke på, at flertallet i kommunerne prioriterer høje eller lave socialudgifter.

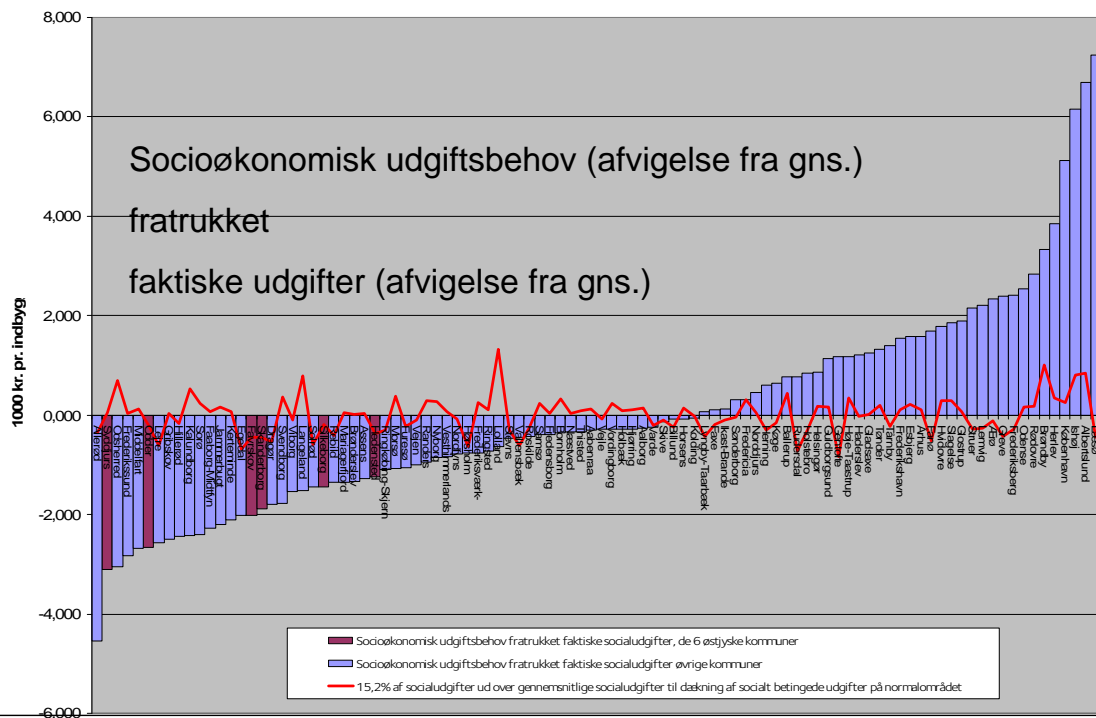
Der er en svag tendens til, at socialdemokratisk ledede kommuner bruger mindre på socialområdet, medens venstreledede kommuner bruger mere på socialområdet. Dette er vist ikke det forventede resultat.

Der er da heller ikke tale om en signifikant forskel.

Konklusionen er, at de konstaterede forskelle ikke har meget med partipolitisk at gøre.

Selvfølgelig kan man ikke udelukke, at der kan være lokale tilfældige prioritering.

Forskel i effektivitet ?

Vi vender lige tilbage til figuren med forskellene mellem faktiske socialudgifter og beregnede udgiftsbehov.

Spørgsmålet er, om det er tænkeligt, at forskellen på op imod 10.000 kr. mellem de kommuner, som bruger mere og kommuner som bruger mindre end det beregnede udgiftsbehov, i det væsentlige kan forklares ved forskelle i effektivitet.

Er forskelle i effektivitet en troværdig forklaring ?

- De 3 mest "effektive" kommuner har socialt betingede udgifter, som er mere end 5.000 kr./indb. lavere end de beregnede udgiftsbehov
- Hvis dette skyldes effektivitet, vil vi vist alle meget gerne lære af disse 3 kommuner
- Så ville alle andre kommuner nemlig kunne spare
 - 30 mia. kr. i socialudgifter
 - 45 % af de 95 kommuners socialudgifter
- Dette er jo helt utroværdigt

HEDENSTED
KOMMUNE

Odder
Kommune

Silkeborg
Kommune

Skanderborg
Kommune

Syddjurs
Kommune

30

Hvis de 3 kommuner, som har de laveste socialudgifter i forhold til det beregnede udgiftsbehov, p.g.a. effektivitet, ville øvrige kommuner kunne hente helt utrolige effektiviseringsgevinster ved at blive ligeså "effektive" på socialområdet.

Og ved at fortsætte tankesættet, så kunne kommunerne spare store mia. beløb ved at blive ligeså effektive på normalområdet som de østjyske kommuner ?

Der vil selvfølgelig være effektivitetsforskelle.

Men de kan aldrig forklare disse store forskelle.

Forklaringerne igen

0. Socialt betingede udgifter spiller en betydende rolle
 - Som er opgjort, indregnet og udlignes

1. Politisk prioritering spiller en begrænset rolle,
 - Som ikke kan opgøres og ikke skal udlignes
2. Effektivitet spiller en begrænset rolle,
 - Som er interessant, men ikke skal udlignes

3. Manglende præcision er den væsentlige forklaring
 - Som bør udlignes

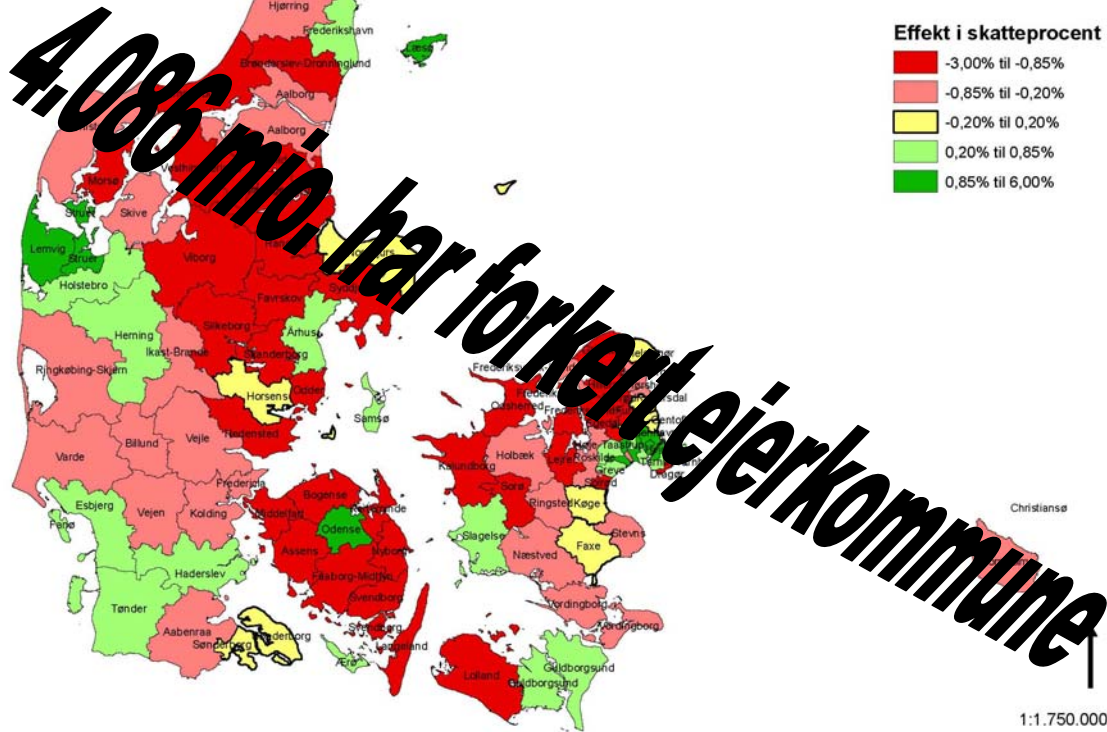
31

Når Finansieringsudvalget bliver færdig med en ny beregningsmodel, vil den selvfølgelig ikke lande præcist på de faktiske socialudgifter korrigeret for socialt betingede udgifter. Der vil altid være en vis tilfældig variation som følge af politisk prioritering, effektivitetsforskelle og andre mindre betydende forhold.

Så længe det perfekt opgjorte udgiftsbehov ikke eksisterer, vil beregningen af manglende præcision derfor indeholde disse tilfældige forskelle. Men vi har intet belæg for at hævde, at politisk prioritering eller effektivitetsforskelle kan forklare en del af forskellen – de kan ligeså godt øge forskellen.

Det bedste bud på nuværende tidspunkt er derfor at det skyldes manglende præcision i det beregnede socialt betingede udgiftsbehov.

Tab og gevinst ved manglende præcision i socioøko. udgiftsbehov

Enkelte yderkommuner ser ud til at have fordel af den manglende præcision.

Men det fortjener de vist også så længe arealmæssigt store kommuner udlignes af en værdi af landbrugsjord, som ikke kan beskattes.

Teknisk note:

Beregningen er socioøkonomisk udgiftsbehov minus faktiske socialudgifter og minus socialt betingede udgifter på normalområdet

Socialt betingede udgifter på normalområdet er beregnet som 15,2% gange faktiske socialudgifter opgjort som afvigelse fra landsgennemsnittet.

Hvorfor mangler præcisionen?

Det socialt betingede udgiftsbehov er upræcist, idet

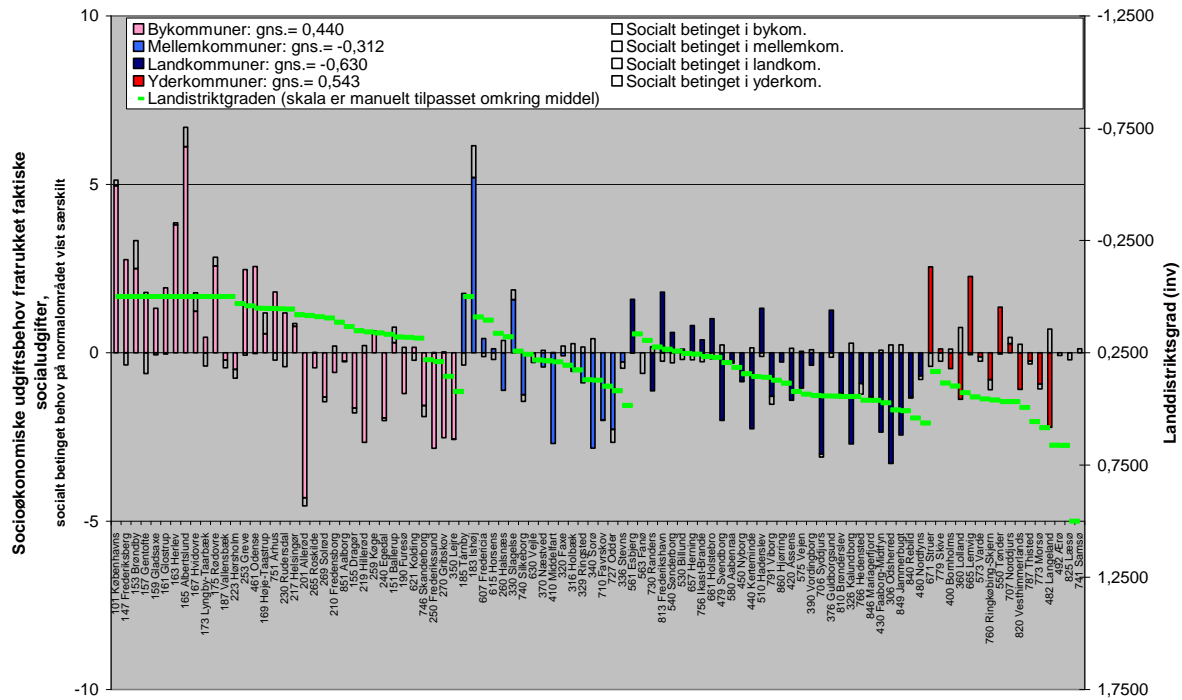
- Behovet overvurderes i byerne
- Og undervurderes udenfor byerne

Et eksempel:

- Nye kriterier, som kan opfange udgiftsbehov udenfor byerne,
 - Eksempelvis Landdistriktsgrad, hvis finansieringsudvalget ikke kan finde et bedre kriterium.

Præcision i socialt betinget udgiftsbehov og landdistriktsgrad

Søjlerne viser de samme forskelle som tidligere plancher, dvs. mellem socioøkonomisk udgiftsbehov og faktiske socialudgifter. Hvis man kun ser på den farvede del af søjlerne, har vi taget højde for de socialt betingede udgifter på normalområdet.

Kommunerne er grupperet i kommunegrupper fra ministeriets nøgletal og inden for hver gruppe er de sorteret i faldende orden efter landdistriktsgrad (dvs. befolkningsandel i byer under 1000 indbyggere).

Kommuner med for højt beregnet socialt betinget udgiftsbehov i forhold til deres udgifter har søjler, som rager op over 0-aksen. Kommuner med for lavt beregnet socialt betinget udgiftsbehov vender nedad.

Landdistriktsgraden er tegnet ind med grønne markeringer. Skalaen i højre side vender sådan, at høj landdistriktsgrad vender nedad og høj bymæssighed vender opad. Skalaen er forskudt så gennemsnittet er ud for x-aksen og forstørret tilpas til, at man kan se forskellene mellem kommunerne i forhold til den manglende præcision.

Om landdistriktsgraden er hensigtsmæssig som kriterium, må analyseres nærmere, men figuren viser klart, at der er en sammenhæng - oven i købet i alle kommunegrupper. Den viser, at de sociale kriterier overdriber udgiftsbehovet i kommuner med høj bymæssighed og undervurderer udgiftsbehovet ved høj landdistriktsgrad. Derfor må man lede efter hensigtsmæssige kriterier, som kan opfange udgiftsbehov i landdistrikterne.

Ved sidste reform, har man måske løftet yderkommunerne lidt for at afhjælpe nogle af de vanskeligheder, alle vidste at de stod med.

Figuren viser også, at det er en god idé, at undersøge afvigelserne i en kommende model i forhold til forskellige kommunegrupper.

Disposition for indlæg:

1. De 6 østjyske kommuners økonomiske udgangspunkt
2. Udligning vægter ældres og børns behov lavere end bysociale behov
3. Socioøkonomisk udgiftsbehov er beregnet upræcist

Advarsel: Risiko for selvopfyldende analyser

Analyse: Tvunget prioritering

- Vi har vist, at upræcise udgiftsbehov skaber ulige økonomiske vilkår:
 - Hvis socialudgifter > socioøkon. udgiftsbehov:
Besparelser på normalområdet
 - Hvis socialudgifter < socioøkon. udgiftsbehov:
Øgede udgifter på normalområdet
- Uden kontrol for økonomiske vilkår, giver analyser på regnskabstallene fejl i koefficienterne
 - Og fejlen påvirker valg og vægtning af kriterier

36

Det er naturligt og kendt, at forskelle i ressourcer fører til forskelle i serviceniveau på normalområdet. Vi har jo ikke 100 % udligning.

Vi har vist, at selv om vi tager højde for de socialt afledte udgifter på normalområdet, er en betydelig forskel mellem socialt betingede udgiftsbehov og faktiske udgifter.

Finansieringsudvalget bør derfor finde en måde at kontrollere for denne effekt, når man laver regressionsanalyser på regnskabstal fra 2007-2009.

For ellers vil koefficienterne blive forkerte.

Ellers vil regressionsanalysen nemlig forlede til at tro, at kommuner som har større socialudgifter i forhold til udgiftsbehovet, tilfældigvis er blevet velsignet med lavt udgiftsbehov på normalområdet – men hvor årsagen reelt er, at de har været nødt til at gennemføre store besparelser på normalområdet.

Og at kommuner, som har meget lavere socialudgifter end det beregnede udgiftsbehov, desværre har et meget højere udgiftsbehov på normalområdet, blot fordi de har haft råd til at hæve serviceniveauet på normalområdet.

Hvis bare en af de variable, man bruger varierer sammen med den manglende præcision, vil man få dette fejlagtige resultat. Og det gør landdistriktsgraden jo eksempelvis.

Nogle sociale kriterier kan nemlig komme til at opfange de forskelle i udgiftsniveau på normalområdet, der skyldes den manglende præcision.

Problemstillingen er vanskelig, men Finansieringsudvalget har jo også mange års erfaring i at lave vanskelige analyser.